

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного
менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет аграрного менеджменту

“ 15 ” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
-
КОНТРОЛІНГ**

Галуз знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u>
Спеціальність	<u>073 «Менеджмент»</u>
Освітня програма	<u>«Менеджмент»</u>
Факультет	<u>аграрного менеджменту</u>
Розробник:	<u>Лобунець Т. В., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, к.е.н., доцент</u>

Київ – 2026 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНТРОЛІНГ»

Дисципліна «Контролінг» спрямована на формування у здобувачів освіти сучасного управлінського мислення шляхом вивчення теоретичних засад і практичного інструментарію контролінгу як інноваційної системи управління підприємством. Метою курсу є набуття знань і навичок щодо впровадження системи контролінгу для досягнення оперативних і стратегічних цілей підприємства в умовах інформаційно-економічного розвитку. Основні завдання дисципліни включають: засвоєння понять, функцій і видів контролінгу; методології оперативного, стратегічного та інвестиційного контролінгу; організацію управлінського обліку; створення служби контролінгу, розробку системи бюджетування та проведення фінансово-економічної діагностики підприємства для прийняття ефективного управлінського рішення.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Освітня програма	«Менеджмент»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Обов'язкова</i>	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	3	3
Семестр	6	6
Лекційні заняття	30 год.	6
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6
Лабораторні заняття	–	-
Самостійна робота	60 год.	108
Індивідуальні завдання	–	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	-

1. МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Контролінг» є здобуття необхідних теоретичних знань та практичних навичок із концептуальних засад управління сучасним підприємством на основі сучасних напрямів інформаційно-економічного розвитку підприємства, а саме впровадження системи контролінгу на підприємстві для досягнення його оперативних та стратегічних цілей.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Контролінг»: Вступ до фаху, Менеджмент, Бухгалтерський облік, Фінанси, гроші і кредит, Бізнес-аналіз, Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю, Лідерство, управління комунікаціями та командною взаємодією.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувачі вищої освіти оволодіють такими **компетентностями**:

інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук;

загальні компетентності:

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

2. ПРОГРАМА Й СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛІНГУ»													
Тема 1. Сутність, необхідність та види контролінгу	1-2	4	2	2			30	11	1				10
Тема 2. Організація контролінгу на підприємстві	3-4	4	2	2				12		1			11
Тема 3. Центри відповідальності як об'єкт контролінгу	5	4	2	2				12		1			11
Тема 4. Організація управлінського обліку в системі контролінгу	6	8	4	4				13	1	1			11
Тема 5. Система планування та бюджетування на підприємстві	7-8	8	4	4				12	1				11
Разом за модулем 1	8	58	14	14			30	60	3	3			54
Змістовий модуль 2. «МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ»													
Тема 6. Економічний аналіз у контролінгу	9	4	2	2			30	12	1				11
Тема 7. Методичний інструментарій оперативного контролінгу	10	8	4	4				13	1	1			11
Тема 8. Експертна діагностика фінансово – господарського стану підприємства	11-12	12	6	6				12		1			11
Тема 9. Контролінг інвестиційних проектів	13-14	4	2	2				12		1			11
Тема 10. Контролінг у системі прийняття управлінських рішень	15	4	2	2				11	1				10
Разом за модулем 2	7	62	16	16			30	60	3	3			54
Усього годин	15	120	30	30			60	120	6	6			108

3. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ теми	Назва тем	Кількість годин
1	Сутність, необхідність та види контролінгу	4
2	Організація контролінгу на підприємстві	2
3	Центри відповідальності як об'єкт контролінгу	2
4	Організація управлінського обліку в системі контролінгу	4
5	Система планування та бюджетування на підприємстві	4
6	Економічний аналіз у контролінгу	2
7	Методичний інструментарій оперативного контролінгу	4
8	Експертна діагностика фінансово – господарського стану підприємства	4
9	Контролінг інвестиційних проектів	2
10	Контролінг у системі прийняття управлінських рішень	2

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва тем	Кількість годин
1	Сутність та роль контролінгу в системі управління підприємством	4
2	Кейс «Косметична клініка «Зоряна»»	2
3	Впровадження системи контролінгу на підприємстві	2
4	Організація контролінгу на підприємстві	4
5	Метод обліку витрат за фактичною собівартістю – директ-костинг	4
6	Метод обліку витрат за нормативною собівартістю – стандарт-костинг	2
7	Задачі на визначення собівартості та точки беззбитковості виробництва	2
8	Показники оперативного аналізу в системі контролінгу	2
9	Методи визначення беззбитковості продукції	2
10	Метод експертних оцінок	2
11	Формування Матриці БКГ	2
12	Методика бенчмаркінгу у системі контролінгу	2

5. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ теми	Назва тем	Кількість годин
1	Модуль 1. Самостійна робота 1. Системи менеджменту як джерело інформації для контролінгу	30
2	Модуль 2. Самостійна робота 2. Методи та інструменти системи контролінгу на підприємстві	30

6. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт
- модульні тести;
- екзамен;
- інші види.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛІНГУ»		
Лекція 1	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 1.		10
Практична робота 2.	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	10
Лекція 2	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації	-
Практична робота 3.		10
Лекція 3	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для	-
Практична робота 4.		10

	забезпечення ефективності діяльності організації.	
Лекція 4	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 5.		10
Лекція 5	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 6.		10
Самостійна робота 1.	Системи менеджменту як джерело інформації для контролінгу	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. «МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ»		
Лекція 6	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 7.		10
Лекція 7	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 8		10
Лекція 8	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 9.		10
Практична робота 10	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	10
Лекція 9	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	-
Практична робота 11.		10
Лекція 10	ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій	-

Практична робота 12.	менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	10
Самостійна робота 2.	Методи та інструменти системи контролінгу на підприємстві	10
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен/залік		30
Разом за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи, тези повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку (в он-лайн форматі за погодженням із деканом факультету). Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються студентами в навчально-науковій лабораторії кафедри.

9. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Лобунець Т. В. Навчально-методичний посібник з дисципліни «Контролінг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073«Менеджмент». Київ : НУБіП, 2023. 147 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u317/2023_nmp_kontroling_lobunec.pdf

2. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Контролінг»: URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2153>
3. Shynkaruk L.V., Alekseieva K.A., Vlasenko T.O. Controlling: textbook for students of the specialty 073 "Management". Kyiv: NULES, 2024. 318 p. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u317/2024_controlling.pdf;
4. Alekseieva K.A., Vlasenko T.O. Methodical instructions in the course «Controlling» (core component of Academic Programs 073 «Management», «International Business Management) for students of the specialty 073 «Management», degree «Bachelor». Kyiv: NULES of Ukraine, 2026. 101 p. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/rich_text_files/2026_Method%20instr%20Controlling%20Aleks%20Vlas.pdf

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Аудитор України URL: <http://www.auditorukr.com.ua/journal/> (дата звернення: 20.05.2026)
2. Борисенко О. П., Івашова Л. М. Контролінг в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: навч. посіб.; Ун-т мит. справи та фінансів. Вид. 4-те, перероб. і допов. Дніпро : УМСФ, 2025. 131 с.
3. Буряк Є. В., Кравчук О. А. Лобунець Т. В. Аналіз сучасних тенденцій автоматизації системи моніторингу результативності менеджменту підприємства. *Академічні візії*. 2023. № 17 URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/265> (дата звернення: 20.05.2026)
4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета URL: <http://www.vobu.com.ua/> (дата звернення: 20.05.2026)
5. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал URL: <http://www.dtkr.com.ua> (дата звернення: 20.05.2026)
6. Загородній А. Г., Партин Г. О. Фінансовий контролінг: термінол. слов. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2025. 219 с.
7. Кизенко О. О. Формування системи стратегічного контролінгу підприємства в умовах конвергенції управлінських технологій: автореф. дис. д-ра екон. наук : 08.00.04. Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ, 2020. 38 с.
8. Козловський А. Т. Контролінг інвестиційної діяльності на підприємствах молокопереробної галузі: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.04; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2020. 28 с.
9. Копчак, Ю., Лобунець Т.В., Луковський, Р. SWOT-аналіз як важливий інструмент у розробці стратегії бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2024. №61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3868/3788> (дата звернення: 20.05.2026)
10. Лобунець Т. В. Контролінг міжнародних проектів. *Роль бухгалтерського обліку, аудиту та податкової політики у розбудові незалежної України на шляху до ЄС*: зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф. (7-8 листопада 2024 р.) Житомир, ПНУ, 2024. С. 149-151.
11. Лобунець Т.В. Сучасні системи менеджменту як джерело інформаційного

забезпечення контролінгу. *Сталі бізнес-моделі як драйвер трансформації інституційного середовища розвитку підприємництва*. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 27 лютого 2026 р. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. С. 434-436.

12. Лобунець Т.В., Маланчук А. О. Збалансована система показників як інструмент стратегічного контролінгу. *Роль молоді у розвитку АПК України: зб. матеріалів ІХ міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.)*. Київ: НУБіП України, 2025. С. 70-72.

13. Маркіна І. А., Таран-Лала О. М., Гунченко М. В. Контролінг для менеджерів. К.: Центр учбової літератури, 2023. 304 с.

14. Партин Г. О., Загородній А. Г. Фінансовий контролінг: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2024. 215 с.

15. Партин Г. О., Загородній А. Г. Фінансовий контролінг: практикум. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2025. 199 с.

16. Партин Г. О., Загородній А. Г., Ясінська А. І., Воскресенська Т. І., Микитюк Н. О. Управлінський облік: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 672 с.

17. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета URL: <http://www.nibu.factor.ua/> (дата звернення: 20.05.2026)

18. Податковий Кодекс України: Закон України № 2755-VI. URL URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>. (дата звернення: 20.05.2026)

19. Подольчак Н. Ю., Кулик Т. М., Дзюрах Ю. М. Контролінг. 1 001 тест: зб. тест. Завдань. Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2024. 319 с.

20. Прохорова В. В., Ус Ю. В., Кузнецова Г. В. Стратегічний контролінг в системі антикризового управління промисловими підприємствами: монографія. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2020. 212 с.

21. Суханова А.В. Удосконалення системи управління витратами на основі контролінгу. *Problemas y perspectivas de la aplicación de la investigación científica innovadora: збірник тез доповідей І міжнародної науково-практичної конференції (Панама, 11 червня 2021 р.)* 2021. С. 44-47